

відсутність єдиного та комплексного бачення структури національних економічних інтересів в умовах посилення процесів глобалізації та інтеграції на світових ринках.

Окреслені проблемні питання потребують свого подальшого дослідження в науковому полі з позиції пошуку оптимальних рішень щодо балансування національних економічних інтересів та забезпечення економічної безпеки.

Список використаних джерел:

1. Гальчинський А. С., Єщенко П. С., Палкін Ю. І. *Основи економічних знань*. К., 1999. С. 63.

2. Finagina, O., Pankova, L., Dubyna, M., Marych, M., Popova, L., Pylevych, D. *Conceptual-theoretical basis of the development of strategic provisions of macroeconomic systems. Laplage em Revista (International)*, vol.7, n. 3C, Sept. -Dec. 2021, p.226-237. DOI: 10.24115/S2446-6220202173C1601. (Web of Science)

УДК 338.054.23:334.02

Уманців В. Ю.,
здобувач PhD

Національний транспортний університет

ПЕРСПЕКТИВИ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Одним з найнагальніших питань подальшого розвитку нашої країни є визначення перспектив, джерел, напрямів та конкретних кроків, спрямованих на широкомасштабне повоєнне відновлення України. З метою швидкого повоєнного відновлення в Україні слід забезпечити ухвалення економічних рішень для забезпечення всебічного та багатоаспектного підтримання розвитку національної економіки. У цих умовах виникає необхідність наукового обґрунтування виважених напрямів реалізації економічної політики, що спроможні виконувати завдання з метою забезпечення функціонування економіки за умов відновлення України із залученням усього необхідного інструментарію. Нові вимоги висувуються до монетарної, фіскальної, інноваційно-інвестиційної, соціальної та інших напрямів державної політики, що мають спрямовуватися на створення потенціалу стійкості економіки за умов

війни й формування надійного підґрунтя для її виходу на траєкторію зростання після її завершення.

Відновлення України має відбуватися у поєднанні з її докорінним реформуванням. Важливим є забезпечення інституційної спроможності національних регуляторів, на які покладаються ключові завдання та досягнення стратегічних цілей у контексті повоєнного відновлення країни. Відкритість інституційної структури та її повноцінна спроможність слугуватимуть обмежувачами необґрунтованих рішень у сфері економічної політики. Крім того, важливими також є й реформи з реалізації стратегічних цілей інтеграції до ЄС [1; 2].

Визначення перспектив повоєнної відбудови української економіки є важливим у сенсі поєднання можливостей використання зовнішньої економічної допомоги з реалізацією перетворень у країні на основі найбільш повного використання внутрішнього потенціалу. Актуальною за умов війни та у період повоєнної відбудови економіки є залежність від зовнішніх джерел фінансування. Йдеться про фінансування з метою як покриття дефіциту державного бюджету, так і відбудови економіки [2; 3].

Післявоєнна відбудова України пов'язана з необхідністю визначення зовнішніх пріоритетів розвитку країни та неухильним дотримання встановлених вимог. Важливим завданням є також необхідність гармонізації ролі держави в Україні у контексті європейського досвіду. Слід зважати також на необхідність усвідомлення посилення ролі держави в економічному житті за умов післявоєнної відбудови країни.

Створення чіткого й ефективного механізму для координації планів повоєнної відбудови, а також модернізації української економіки на європейських принципах обумовлюються низкою різноманітних чинників, серед яких всебічна програма реформ і неухильність демократичного вектору розвитку країни, спроможність запропонувати міжнародним фінансовим інституціям чітко визначені та обґрунтовані стратегічні орієнтири та напрями реалізації реформ, неухильність ефективного використання всіх ресурсів тощо [3; 4].

Важливо, щоб отримання й використання призначених для відновлення ресурсів перебували у площині впливу урядових структур та територіальних громад України, оскільки основна відповідальність за планування та використання наданих коштів та матеріальних ресурсів лежатиме саме на них. Якраз згадані інституції

здебільшого плануватимуть потреби у зовнішній допомозі й розроблятимуть плани залучення і використання фінансових ресурсів, узгоджуючи ці процеси з міжнародними партнерами на основі стратегічних планів і тактичних цілей розвитку. З цією метою доцільним є ухвалення Стратегічного плану розвитку України з визначенням пріоритетів на найближчу перспективу, ідентифікацією основних сфер застосування й масштабів підтримки з боку міжнародних партнерів [4; 5].

Стимулююча та регулююча роль держави у період післявоєнної відбудови будуть лише зростати, а тому концепт щодо зменшення ролі державних інституцій за умов повоєнної України навряд чи буде реалізований на практиці [5]. Крім того, Україні випала нагода скористатися можливістю, за якої міжнародні партнери допоможуть суттєво підвищити конкурентоспроможність нашої країни та стати їй привабливою за умов конкурентного глобального інвестиційного простору. Очевидно, що реалізація планів відбудови здійснюватиметься за умови ефективного контролю з боку міжнародних партнерів як на етапі формування різноманітних стратегій, так й під час реалізації конкретних проектів відбудови.

Список використаних джерел:

1. Клименко К. В., Савостьяненко М. В. Підходи до оцінки наслідків повномасштабної російської агресії та пріоритети фінансового забезпечення повоєнного відновлення в Україні. *Фінанси України*. 2022. № 9. С. 53-78.
2. Череп А. В., Лещенко А. А. Сутнісні характеристики відновлення країн світу після збройних конфліктів. *Проблеми економіки*. 2022. № 4. С. 25-34
3. Плотніков О. В. Повоєнне відновлення України в контексті фрагментації світової економіки. *Економіка України*. 2022. № 12. С. 3-12.
4. Кістерський Л. Л. Стратегічні принципи повоєнного відновлення України. *Економіка України*. 2023. № 2. С. 3-16.
5. Саліхова О. Б., Крехівський О. В. Держава у повоєнній розбудові індустрії та відновленні економіки: історичні паралелі та рекомендації для України. *Економіка та прогнозування*. 2022. № 4. С. 7-42